ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Jana Dvořáka a soudců Aleše Korejtka a Petry Venclové ve věci

žalobkyně: **T. P.**
zastoupená advokátem Vilémem Vinopalem, společníkem Advokátní kanceláře Šmoková & Vinopal, s. r. o.
sídlem Bratranců Veverkových 396, 530 02 Pardubice

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem Náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4

v řízenín o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 4. 2017, č. j. MV-32793-4/SO-2017,

takto:

I . Žaloba **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Žalobou napadené rozhodnutí a řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo

1. Rozhodnutím Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 27. 4. 2017, č. j. MV-32793-4/SO-2017, ve spojení s rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (pracoviště Hradec Králové), ze dne 31. 1. 2017, č. j. OAM-12054-23/PP-2016, byla dle § 87e odst. 1 písm. c) zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České

Shodu s prvopisem potvrzuje

republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 14. 8. 2017 (dále též „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žádost žalobkyně o povolení k přechodnému pobytu dle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť se žalobkyně dopustila obcházení zákona o pobytu cizinců s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, když účelově uzavřela manželství s M. P.

2. Správní orgány mimo jiné zjistily, že žalobkyně přicestovala do České republiky dne 8. 6. 2016 a měla právo zde pobývat na základě krátkodobého víza s platností od 1. 6. 2016 do 27. 8. 2016. Dne 20. 8. 2016, krátce před uplynutím platnosti víza, žalobkyně uzavřela manželství s výše zmíněným M. P., čímž si zajistila postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie. Dva dny poté (22. 8. 2016) podala žalobkyně žádost o povolení k přechodnému pobytu, přičemž jako adresu místa svého pobytu uvedla XX, tedy adresu místa pobytu M. P., manžela žalobkyně. Při pobytové kontrole dne 11. 10. 2016 však žalobkyně nebyla v místě ohlášeného pobytu zastižena, neměla zde ani žádné osobní věci a spolubydlící manžela žalobkyně pan P. S. potvrdil, že zde žalobkyně nebydlí. P. S. i manžel žalobkyně (který je invalidní) byli v době pobytové kontroly v programu podpory samostatného bydlení Domova na zámku v Bystrém u Poličky (ten poskytuje pobytové, terénní a ambulantní sociální služby osobám s mentálním a kombinovaným postižením), přičemž to, že se vysokoškolsky vzdělaná žalobkyně na adrese XX, nezdržuje, potvrdily i pracovnice Domova na zámku v Bystrém u Poličky, které do bytu na adrese XX, docházejí dvakrát týdně. Manželé se navíc při výslechu v prosinci 2016 neshodli v odpovědích na zásadní otázky týkající se jejich osobního života. Např. se manželé neshodli na tom,

   - odkdy považovali jejich vztah za partnerský (žalobkyně jejich vztah považovala za partnerský od jejího prvého krátkého pobytu na území České republiky v roce 2013, manžel žalobkyně až od příjezdu žalobkyně do České republiky v roce 2016),
   - jak a kde se v roce 2016 po příjezdu žalobkyně do České republiky setkali (manžel žalobkyně uvedl, že žalobkyně přijela vlakem do Pardubic a pak jeli autobusem do Poličky, žalobkyně uvedla, že přijela autobusem do Dašic, tam na ni čekal manžel, pak jeli autobusem do Pardubic a poté vlakem do Poličky),
   - kdy a jak dlouho se žalobkyně po svatbě zdržovala na Ukrajině (žalobkyně uvedla, že odjela koncem devátého měsíce roku 2016 a vracela se koncem desátého měsíce, manžel žalobkyně uvedl, že žalobkyně byla na Ukrajině 14 dnů, přičemž nevěděl, kdy přesně),
   - na datu svatby (žalobkyně uvedla, že svatba byla 20. 9. 2016, manžel žalobkyně zmínil 20. 8. 2016),
   - na okolnostech svatby (žalobkyně uvedla, že svatební kytici kupoval manžel, manžel žalobkyně uvedl, že ji žalobkyně již měla koupenou a neví, kde ji kupovala; žalobkyně dále uvedla, že na obřadu bylo 6 – 7 lidí, manžel žalobkyně uvedl, že po obřadu byla v Dašicích hostina, kde jich bylo asi 20, nebyl tam však nikdo z jeho příbuzných či z příbuzných manželky),
   - kdo platil snubní prsteny a z jakého jsou kovu (žalobkyně uvedla, že jsou stříbrné a platil je manžel, manžel žalobkyně uvedl, že jsou z nerezové oceli a platili je napůl).

3. Manžel žalobkyně dále neznal jméno jedné z dcer žalobkyně (manžel žalobkyně uvedl, že se jmenuje J., jmenuje se však J.) a jméno města, kde dcery žalobkyně žijí. Neznal ani výši platu žalobkyně a nevěděl též, zda má žalobkyně v České republice bankovní účet, což

svědčí o tom, že žalobkyně a její manžel nevedli společnou domácnost, resp. nevedli společný manželský život.

4. Ve věci byly též zahájeny úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání trestného činu napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky (§ 341 odst. 1, 2 písm. a/ trestního zákoníku), přičemž při prověřování vyšlo najevo, že sňatek byl organizován jinou osobou, přičemž manžel žalobkyně byl „*k tomuto s velkou pravděpodobností využit*“ (viz sdělení Policie ČR ze dne 15. 11. 2016, č. j. KRPE-79019-13/TČ-2016-170020, založené ve správním spise).

II.

Žaloba a vyjádření žalovaného

5. Proti rozhodnutí žalované (které tvoří společně s rozhodnutím správního orgánu prvého stupně jeden celek) podala žalobkyně žalobu, v níž namítala, že se „*došlo k nesprávnému vyhodnocení indikativních kritérií*“ a že se správním orgánům nepodařilo jednoznačně prokázat, že by manželství žalobkyně bylo uzavřeno s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území České republiky. Dle žalobkyně byly rozpory ve výpovědích žalobkyně a jejího manžela pouze nevýznamné a byly způsobeny odlišným subjektivním vnímání konkrétních situací. Např. otázku odkdy žalobkyně považovala vztah s manželem za partnerský, hodnotí žalobkyně jako „*zavádějící*“ a „*nekonkrétní*“, a proto se nelze divit, že každý z manželů považoval za počátek jejich partnerského vztahu jiný okamžik. Taktéž rozpory ve výpovědích manželů ohledně příjezdu žalobkyně do České republiky jsou dle žalobkyně relativní, neboť oba manželé správně uvedli, že žalobkyně přicestovala autobusem do Dašic. Manželovi žalobkyně též nelze vytýkat, že jednu dcer žalobkyně označil za J., neboť žalobkyně o dcerách hovoří jako o N. a J. Při výslechu tak zřejmě došlo k „*mýlce ve spisovném tvaru jména dcery J.*“. Ostatně s dcerami žalobkyně, které žijí na Ukrajině, se manžel žalobkyně dosud neměl možnost setkat a „*zná je pouze z vyprávění*“. Stejně tak nelze přičítat k tíži žalobkyni, že nebyla zastižena na ohlášené adrese společného bydliště při pobytové kontrole, neboť dojíždí do zaměstnání 70 km, směny mají i 12 hodin, a proto někdy přespávala na ubytovně. Dle žalobkyně se mezi manželi „*vytvořila silná citová vazba*“, mají v České republice vybudovaný „*společný domov*“, vlastní „*společný majetek*“ a „*plánují další budoucnost*“. Zamítnutí žádosti žalobkyně proto mělo negativní vliv na soukromý a rodinný život žalobkyně a jejího manžela.

6. Dále žalobkyně namítla, že žalovaná neprovedla důkazy navržené v odvolacím řízení (fotografie ze svatby, fotokopie platební karty, nájemní smlouva) a nevypořádala se řádně s odkazy na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu vydaná ve věcech sp. zn. 5 Azs 162/2015 a sp. zn. 5 As 104/2011. Vadou řízení je dle žalobkyně i to, že vypovídala před správním orgánem prvého stupně bez přítomnosti tlumočníka.

7. Ze všech výše uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

8. Žalovaná ve vyjádření k žalobě setrvala na závěrech obsažených v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, které je dle jejího názoru věcně správné a zákonné, a navrhla, aby soud žalobu zamítl.

9. Manžel žalobkyně vzdor poučení, kterého se mu ze strany soudu dostalo, neuplatňoval práva osoby zúčastněné na řízení a neúčastnil se ani soudem nařízeného jednání.

III.

Posouzení věci soudem

10. Předně soud zdůrazňuje, že ačkoliv je povinností orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit, nelze tuto povinnost interpretovat jako požadavek odpovědi na každou námitku, resp. argument (srov. kupř. nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 201/04, I. ÚS 729/2000, I. ÚS 116/05 a IV. ÚS 787/06, III. ÚS 961/09). Rozsah reakce na konkrétní námitky je co do šíře odůvodnění spjat s otázkou hledání míry (proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení /srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9Afs 70/2008 – 13, všechny rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz/), případně (za podmínek tomu přiměřeného kontextu) i s akceptací odpovědi implicitní (což připouští i Ústavní soud – srov. např. usnesení ze dne 18. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2774/09 /odstavec 4 odůvodnění/, usnesení ze dne 11. 3. 2010, sp. zn. II. ÚS 609/10 /odstavec 5 odůvodnění/, usnesení ze dne 7. 5. 2009, II. ÚS 515/09 /odstavec 6 odůvodnění/, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 4 Ads 58/2011 – 72, etc.) - tzn., že na námitky lze reagovat i (např.) tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí orgán veřejné moci prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který zdůvodní tak, že toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí (tento právní názor akceptoval i Nejvyšší správní soud – viz např. bod 15 odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014, č. j. 6 Ads 237/2014 – 9, bod 37 odůvodnění rozsudku téhož soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 6 As 153/2014 – 108, bod 12 odůvodnění rozsudku téhož soudu ze dne 4. 3. 2015, č. j. 8 Afs 71/2012 – 161, či odůvodnění rozsudku téhož soudu ze dne 16. 4. 2015, č. j. 7 As 169/2014 – 55). Ústavní soud v této souvislosti konstatoval: „*[n]ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná*“ (srov. nález ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, bod 68, a desítky dalších rozhodnutí Ústavního; srov. obdobně též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 Afs 41/2012 - 50, odstavec 21, nebo ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 Afs 44/2013 - 30, odstavec 41, popř. ze dne 3. 7. 2013, č. j. 1 As 17/2013 – 50, odstavec 17, popř. rozsudky ve věcech sp. zn. 1 Afs 81/2013, 1 Afs 82/2013, 1 As 72/2013, 9 Afs 22/2013, 9 Afs 39/2013, 9 Afs 45/2013, 3 As 80/2013 a řada dalších). Ostatně i Ústavní soud v případě, že námitky stěžovatelů nejsou způsobilé změnit výrok rozhodnutí, tyto nevypořádává (srov. např. odstavec 24 nálezu ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 2029/08; Ústavní soud zde uvedl: „*Ústavní soud se nezabýval dalšími námitkami stěžovatelky, protože by rozhodnutí o nich nebylo způsobilé změnit výrok.*“), neboť si je plně vědom toho, že požadavky kladené na orgány veřejné moci - pokud jde o detailnost a rozsah vypořádání se s námitkami adresátů jejich aktů - nesmí být přemrštěné. Takové přehnané požadavky by byly výrazem přepjatého formalismu, který by ohrožoval funkčnost těchto orgánů, především pak jejich schopnost efektivně (zejména v přiměřené době a v odpovídajícím rozsahu) plnit zákonem jim uložené úkoly. Z výše uvedených důvodů soud není povinen reagovat na košatou a obsáhlou žalobu stejně košatým a obsáhlým rozsudkem (shodně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2015, č. j. 10 Afs 18/2015 – 48, bod 35, či rozsudek téhož soudu ze dne 6. 4. 2016, č. j. 6 Afs 3/2016 – 46, bod 19, popř. rozsudek téhož soudu ze dne 9. 6. 2016, č. j. 6 Afs 255/2015 - 45).

11. Nelze též zapomínat, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto bude soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47, a ze dne 30. 6. 2014, č. j. 8 Azs 71/2014 – 49). Tuto praxi aproboval i Evropský soud pro lidská práva ve věci Helle proti Finsku (rozhodnutí ze dne 19. 12. 1997, č. 20772/92, odst. 59 - 60), jakož i Ústavní soud (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 7. 2011, sp. zn. II. ÚS 752/10, a usnesení téhož soudu ze dne 6. 6. 2013, sp. zn. II. ÚS 2454/12, usnesení ze dne 4. 7. 2012, sp. zn. III. ÚS 1972/12, usnesení ze dne 14. 10. 2013, sp. zn. IV. ÚS 2266/12, ze dne 15. 10. 2013, sp. zn. IV. ÚS 3391/12 atd.).

12. Konečně je vhodné ve vztahu k samotnému soudnímu přezkumu uvést i to, že pojem „*úplný přezkum*“ není Evropským soudem pro lidská (srov. rozsudek ze dne 20. 10. 2015 ve věci č. 40378/10 – Fazia Ali proti Spojenému království) vykládán doslova a Evropský soud pro lidská práva se v zásadě spokojí, bude-li přezkum dostatečný (sufficient review). Je třeba též přihlédnout ke specifikům řízení ve správním soudnictví, v rámci něhož může být skutkový přezkum v zásadě omezený a soudní orgán se může zaměřit spíše na přezkum předchozího řízení než na přijímání skutkových závěrů (posouzení účelovosti uzavřeného manželství je přitom skutkovou otázkou). Z článku 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod dle Evropského soudu pro lidská práva nevyplývá právo na přístup k soudu, který může nahradit názor správního orgánu svým vlastním názorem; v této souvislosti Evropský soud pro lidská práva zdůrazňuje, že musí být respektována rozhodnutí správních orgánů založená na vhodnosti (expediency), která jsou mnohdy přijímána ve specializovaných oblastech práva (srov. např. Bryan proti Spojenému království, č. 19178/91, rozsudek ze dne 22. 11. 1995, § 47).

13. Nyní k samotnému přezkumu.

14. Nejprve soud uvádí, že zjištění skutkového stavu ze strany správních orgánů dosahuje takové úrovně, že o skutkovém stavu neexistují žádné důvodné pochybnosti. Správní orgány vycházely při svém rozhodování z dostatečného množství podkladů, které byly vzájemně souladné a v rozhodných aspektech nevykazovaly žádných rozporů. Jakékoli další dokazování (ať již v řízení před správními orgány nebo v řízení před soudem) by bylo zcela nadbytečné. Soud proto na skutkové závěry správních orgánů (které byly stručně shrnuty i v narativní části odůvodnění tohoto rozsudku) jako na správné a úplné odkazuje a ztotožňuje se s nimi. Stejně tak se soud zcela ztotožňuje s právním hodnocením věci ze strany správních orgánů a opět na jejich vyčerpávající závěry (které byly opět shrnuty v narativní části odůvodnění tohoto rozsudku) odkazuje. K věci samé považuje soud za vhodné uvést stručně pouze následující:

15. Dle § 87b odstavec 1 zákona o pobytu cizinců rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce společně s občanem Evropské unie, je povinen požádat ministerstvo o povolení k přechodnému pobytu. Žádost je povinen podat ve lhůtě do 3 měsíců ode dne vstupu na území. Dále je povinen dle ustanovení § 87b odstavec 2 zákona o pobytu cizinců k žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu předložit náležitosti podle § 87a odst. 2, s výjimkou náležitosti podle § 87a odst. 2 písm. b), doklad potvrzující, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie.

16. Žalobkyně předložila správnímu orgánu prvého stupně žádost o povolení k přechodnému pobytu dle výše citovaného ustanovení a dále povinné náležitosti uvedené v § 87b odst. 2 zákona o pobytu cizinců, konkrétně cestovní doklad č. X platný do 20. 10. 2026, pojistnou smlouvu č. X o zdravotním pojištění, občanský průkaz na jméno M. P., smlouvu o nájmu části nemovitosti na adrese X, ze dne 1. 12. 2015 a oddací list ze dne 22. 8. 2016. Dle předloženého oddacího listu je žalobkyně od 20. 8. 2016 manželkou občana Evropské unie - pana M. P., státní příslušnost Česká republika.

17. Samotné předložení zákonem stanovených dokladů však nemá automaticky za následek vydání kladného rozhodnutí o žádosti. Správní orgán je totiž povinen postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a je povinen dbát o to, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu (§ 2 odst. 4, § 3 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, dále též „správní řád“). Ostatně podle § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců ministerstvo žádost zamítne, jestliže se žadatel dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.

18. Posouzení účelovosti uzavřeného manželství je tedy skutkovou otázkou. Přitom veřejné právo nahlíží na manželství autonomně a není vázáno vymezením či nevymezením jeho účelu normami práva soukromého. Vyhovuje-li manželství účelu vymezenému normami soukromého práva, neznamená to automaticky, že jej nelze označit za účelové (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2013, č. j. 1 As 58/2013 - 43).

19. Ve věci proto byla provedena pobytová kontrola a současně byl v souladu s § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců proveden dne 16. 12. 2016 výslech žalobkyně a jejího manžela. Pobytovou kontrolou bylo zjištěno, že žalobkyně na ohlášené adrese s manželem nebydlí a nebydlela (ostatně jednalo se o byt provozovaný Domovem na zámku v Bystrém u Poličky, v němž bydlel ještě další klient tohoto zařízení poskytujícího sociální služby osobám s mentálním a kombinovaným postižením /viz např. http://www.dnzbystre.cz/o-nas sociálního zařízení domova /). Ve výpovědích žalobkyně a jejího manžela pak byla zjištěna řada podstatných rozporů v odpovědích na otázky týkající se osobního života manželů (viz body 1 až 3 odůvodnění tohoto rozsudku a odůvodnění rozhodnutí správních orgánů). S ohledem na výše uvedené a další okolnosti uzavření manželství (žalobkyně přicestovala do České republiky dne 8. 6. 2016 a měla právo zde pobývat na základě krátkodobého víza s platností od 1. 6. 2016 do 27. 8. 2016, dne 20. 8. 2016 však uzavřela manželství s výše zmíněným M. P., čímž si zajistila postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie, a dva dny poté podala žádost o povolení k přechodnému pobytu) správní orgány dospěly k (z pohledu soudu zcela správnému a dostatečně odůvodněnému) závěru, že manželství nebylo uzavřeno za účelem sledovaným občanským zákoníkem (založení rodiny, řádná výchova dětí a vzájemná podpora a pomoc /§ 655 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, dále též „občanský zákoník“), ale pouze s cílem, aby žalobkyně na území snadněji získala pobytové oprávnění (jinými slovy: manželství bylo uzavřeno v úmyslu obejít zákon o pobytu cizinců a nevést společný manželský život). Pokud hlavním důvodem cesty žalobkyně na území České republiky bylo zaměstnání (jak shodně manželé uvedli), měla požádat o pobytové oprávnění za tím účelem (např. povolení k dlouhodobému pobytu) a neuzavírat manželství s českým státním občanem, s nímž ve skutečnosti neměla v úmyslu vést společný manželský život.

20. Z výše uvedeného je zřejmé, že důvodem pro zamítnutí žádosti nebylo pouhé „*naplnění indikativních kritérií*“, ale to, že správní orgány shromáždily dostatečné množství důkazů podporujících závěr, že uzavření manželství bylo účelovým aktem, motivovaným snahou o obcházení zákona kvůli snadnějšímu získání pobytového oprávnění (shodně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2017, č. j. 7 Azs 326/2017 – 21, bod 31).

21. Soud přitom souhlasí se správními orgány, že zjištěné rozpory ve výpovědích manželů byly podstatné a nebyly „*způsobeny pouze odlišným subjektivním vnímáním prožívané situace*“. Žalobkyně si čtyři měsíce po svatbě nepamatovala její přesné datum, manželé se neshodli na tom, kdo kupoval a platil snubní prsteny a z jakého byly vyrobeny kovu! Odlišně určili též počátek jejich partnerského vztahu. Nelze přitom souhlasit s žalobkyní, že otázka týkající se počátku jejich partnerského vztahu byla „*zavádějící a nekonkrétní*“. Otázka byla zcela jasná a konkrétní. To je ostatně zřejmé i z toho, že nikdo z manželů nežádal o její upřesnění. Žalobkyni lze přisvědčit v tom, že každý z manželů mohl za počátek partnerského vztahu považovat jiný konkrétní okamžik, rozhodně by se však manželé měli shodnout alespoň na roce, v němž se skutečnými partnery stali. Ani to se však manželům v projednávané věci nepodařilo

22. Manžel žalobkyně též krátce po svatbě přesně neevidoval poměrně dlouhou nepřítomnost manželky na území České republiky. Dosud se ani nesetkal s nezletilými dcerami žalobkyně, neznal jméno jedné z nich a neznal jméno města, v němž tyto dcery na Ukrajině žijí, byť se uzavřením manželství měl stát jejich sociálním otcem. Neznalost jmena jedné ze dvou nezletilých dcer přitom není možno omluvit tím, že se s nimi manžel žalobkyně dosud nesetkal, neboť tato skutečnost naopak svědčí ve prospěch závěru správních orgánů, že manželství nebylo uzavřeno za účelem sledovaným občanským zákoníkem, resp. že bylo uzavřeno v úmyslu obejít zákon o pobytu cizinců a nevést společný manželský život.

23. Nelze též akceptovat tezi žalobkyně o podobě zdrobněliny J. a manželem žalobkyně užitém jménu J. Rozdílnost je zřejmá na prvý pohled, při výslechu manžela žalobkyně proto k „*mýlce ve spisovném tvaru jména dcery J.*“ dojít nemohlo.

24. Taktéž rozpory ve výpovědích manželů ohledně příjezdu žalobkyně do České republiky nelze relativizovat, neboť se jednalo o prvý (tedy z jejich pohledu nepochybně důležitý) okamžik, kdy se žalobkyně se svým manželem po dlouhé době (třech letech) setkala. Přesto manžel žalobkyně uvedl, že žalobkyně přijela vlakem do Pardubic a pak jeli autobusem do Poličky, žalobkyně naopak uvedla, že přijela autobusem do Dašic, tam na ni čekal manžel, pak jeli autobusem do Pardubic a poté vlakem do Poličky. Není tedy pravdou, že by oba uvedli, že žalobkyně přijela do Dašic, jak je tvrzeno v žalobě.

25. Za zcela zásadní však soud považuje skutečnost již výše zmíněnou, a to skutečnost, že pobytovou kontrolou provedenou dne 11. 10. 2016 (tedy dva měsíce po svatbě) bylo zjištěno, že žalobkyně na ohlášené adrese s manželem nebydlí a nebydlela. Pokud žalobkyně nyní tvrdí, že stále (při jednání dne 20. 12. 2017 žalobkyně uvedla, že dosud bydlí na adrese X, a pracuje v Pardubicích /viz protokol o jednání na listu číslo 73 soudního spisu/) denně dojíždí autobusem či vlakem z Poličky do Pardubic a spí pouze 1 či 2 hodiny (jak uvedla před správním orgánem prvého stupně), pak soud tomuto tvrzení neuvěřil, neboť dlouhodobě takovou zátěž žádný člověk nemůže vydržet. Nadto manžel žalobkyně se jako skutečný manžel nechoval ani v průběhu řízení před soudem, když neuplatňoval práva osoby zúčastněné na řízení a ani se neúčastnil soudem nařízeného

jednání, byť bylo rozhodováno (nepřímo) o pobytovém statusu jeho manželky. Vzhledem k výše uvedenému hodnotí soud počínání žalobkyně v průběhu správního řízení a řízení před soudem jako snahu formálně prokázat soužití, které reálně neexistuje (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2016, č. j. 7 Azs 250/2016 – 33).

26. Za shora popsaných okolností žalobkyně nemůže uspět s námitkou, že postupem správních orgánů bylo nepřípustně zasaženo do práva na soukromý a rodinný život podle čl. 8 Evropské úmluvy. Prokázání účelovosti manželství totiž jakýkoli nepřípustný zásah do rodinného života pojmově vylučuje, neboť v účelovém manželství se osobní ani rodinný život již z podstaty neuskutečňuje (shodně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2017, č. j. 7 Azs 326/2017 – 21, bod 33, či rozsudek téhož soudu ze dne 27. 3 2014, č. j. 10 Azs 9/2014-32, bod 13). Nadto žalobkyně tvrzení o „*společném domově*“, „*společném majetku*“ a o „*plánované budoucnosti*“ nijak nekonkretizovala a nedoložila.

27. Důvodná není ani námitka, že žalovaný postupoval vadně, pokud neprovedl důkazy navržené žalobkyní až v odvolacím řízení (fotografie ze svatby, fotokopie platební karty, nájemní smlouva). Podle § 82 odst. 4 správního řádu se k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve. Smyslem tohoto ustanovení je přispět k zefektivnění správního řízení u řízení zahajovaných na návrh, tj. řízení o žádosti, kde je koncentrace řízení plně na místě, neboť je v zájmu žadatele, aby shromáždil a správnímu orgánu předložil všechny potřebné doklady. Důsledkem pak je nemožnost přinášet nová tvrzení a důkazy v odvolání, a to z důvodů nečinnosti žadatele a nedostatečného poskytování součinnosti správnímu orgánu prvého stupně (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2011, č. j. 3 As 4/2011-87, či rozsudek téhož soudu ze dne 6. 4. 2016, č. j. 3 Azs 143/2015 - 37). V daném případě měla žalobkyně v řízení před správním orgánem prvého stupně dostatek času na to, aby všechny potřebné doklady správnímu orgánu předložila, rozhodně se nejednalo o důkazy, které by žalobkyně nemohla v řízení před správním orgánem uplatnit. Nadto soudu není zřejmé, jak chtěla žalobkyně fotografiemi ze svatby, fotokopií platební karty manžela a nájemní smlouvou ze dne 8. 9. 2016 prokázat, že manželství nebylo uzavřeno s cílem, aby žalobkyně na území snadněji získala pobytové oprávnění, a nyní odpovídá tomu, jak je manželství obecně vnímáno společností i zákonem. Uskutečnění svatební hostiny nebylo správními orgány zpochybňováno, taktéž správní orgány nezpochybňovaly existenci účtu manžela žalobkyně (o ničem jiném fotokopie platební karty nevypovídá). Vzhledem k výsledku pobytové kontroly uskutečněné dne 11. 10. 2016, dle níž manžel žalobkyně bydlel bez žalobkyně na adrese X není soudu jasné, co mělo být prokázáno tzv. nájemní smlouvou ze dne 8. 9. 2016, dle které měli manželé naopak bydlet na adrese Y, zvláště když na adrese X, bydlí manželé dle žalobkyně dosud (viz protokol o jednání založený na listu číslo 73 soudního spisu). I kdyby tedy zákon umožňoval žalované provést v odvolacím řízení důkazy, které žalobkyně mohla uplatnit dříve, bylo by jejich provedení nadbytečné (částečně proto, že jimi mělo být prokázáno to, co nebylo sporné, částečně pak proto, že nemají ve vztahu k relevantním skutečnostem potřebnou vypovídací potenci).

28. Žalobkyni nelze též přisvědčit, že se žalovaný nevypořádal s odkazy na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu vydaná ve věcech sp. zn. 5 Azs 162/2015 a sp. zn. 5 As 104/2011. Předně je třeba znovu připomenout závěry soudů citované pod bodem 9 tohoto

rozsudku, dle kterých povinnost orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit nelze interpretovat jako požadavek odpovědi na každou námitku. Dále je nutno odkázat na stranu 4 a 5 odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, kde žalovaná správně uvádí, že odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2015, č. j. 5 Azs 162/2015 – 29, není příléhavý, neboť v odůvodnění zmíněného rozsudku se Nejvyšší správní soud zabýval výkladem § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců a § 115 občanského zákoníku z roku 1964. Pokud jde o rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2012, č. j. 5 As 104/2011 – 102, pak žalovaná pouze poukázala na to, že existují i odlišné právní názory, konkrétně připomněla usnesení Ústavního soudu ze dne 30. 9. 2010, sp. zn. III. ÚS 1824/10 (dle kterého *„pro posouzení věci nebylo podstatné, jakým způsobem manželství stěžovatelky „funguje" nyní, stejně jako aktuální vzájemný vztah členů manželstvím založené rodiny, nýbrž že šlo především o hodnocení důvodů, na nichž spočívalo uzavření manželství, z nichž poté vycházela její žádost o povolení k trvalému pobytu")*, přičemž akcentovala, že v projednávané věci je podstatné to, že v řízení bylo spolehlivě prokázáno, že žalobkyně s manželem po uzavření manželství ve společné domácnosti nežila a že vztahy mezi oběma manžely neodpovídaly a dosud neodpovídají tomu, jak je manželství obecně vnímáno společností i zákonem. Tento stav trval po celou dobu řízení před správními orgány, a proto žalované nelze vytýkat, že se neřídila závěry plynoucími z posledně citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu a neposuzovala uzavření manželství po celou dobu správního řízení. Popsaný postup žalované hodnotí soud opět jako správný a zákonný a dodává, že žalobkyně soud o tom, že by její manželství bylo skutečným fungujícím manželstvím, nepřesvědčila ani při jednání dne 20. 12. 2017, když nebyla schopna odpovědět na otázku soudu, z jakého důvodu její manžel bydlí v bytě provozovaném Domovem na zámku v Bystrém (dle žalobkyně má manžel „*pravděpodobně*" nějaké duševní postižení, ale nedokázala uvést, o jaké konkrétní onemocnění se jedná), ačkoliv by žalobkyně měla (po tvrzeném čtyřletém vztahu) znát dobře zdravotní stav (zvláště, když je dlouhodobě nepříznivý a jeho důsledkem je invalidita) svého manžela.

29. Soud pro úplnost na tomto místě znovu připomíná, že veřejné právo nahlíží na manželství autonomně a není vázáno vymezením či nevymezením jeho účelu normami práva soukromého. I když manželství vyhovuje účelu vymezenému normami soukromého práva, neznamená to automaticky, že jej nelze označit za účelové (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2013, č. j. 1 As 58/2013 - 43).

30. Protože žalobkyně prokazatelně český jazyk ovládá (což potvrdila jak v řízení před správními orgány, tak v řízení před soudem) a do protokolu o výslechu žadatele před správním orgánem výslovně uvedla, že souhlasí, aby byl výslech veden v českém jazyce, nelze spatřovat vadu řízení v tom, že její výslech byl proveden bez přítomnosti tlumočníka. Nesprávné zjištění správního orgánu prvého stupně, že žalobkyně neovládá český jazyk, žalovaná nepřevzala.

IV.

Závěr a náklady řízení

31. Jelikož ani jedna ze základních žalobních námitek nebyla důvodná, soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I).

32. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. a contrario). Úspěšná žalovaná se práva na náhradu nákladů řízení vzdala, a proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II).

Poučení:

Rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci.

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost (mimořádný opravný prostředek) ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 17. ledna 2018

Jan Dvořák v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje